

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америка; **ПЯТЬ ЦЕНТИ** Законом.

Тел. „Свободи“: ВЕгген { 4-0807
4-0237 } - Тел. У. Н. Сомау: ВЕгген 4-1016

THREE CENTS in the United States; **FIVE CENTS** Elsewhere

Париж, 11 листопада. — У Франції продовжується зорганізований комуністами політичний страйк вуглекопів, що коштує вже країні величезні втрати. Велика кількість робітників вже відмовила послуху комуністичним провідникам і вернулася до праці. Для дальшої боротьби проти страйку французький уряд ухвалив рішення, на підставі якого відмовляється допомогти родинам робітників, що працюють менше ніж 18 днів в місяці.

СРОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1938.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (англійською частинкою):			
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 8-0582.

Пожма зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СРОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РОБІТНИЦТВО МАЄ БІЛЬШІЙ ГОЛОС

Сам президент Труман признав, а сенатор МекГрет, голова Красового Демократичного Комітету, підтвердив, що зорганізоване робітництво заважило на виборі Трумана президентом на найближчу каденцію. Тому й не диво, що по виборах зачали зараз газети писати, яку то заплату дістане робітництво за своє льоальне попєртя Трумана та Демократичної партії. Як далеко сягають здогади на ту тему, планати хочби по тому, що дєхто передбачує навіть на становищах американських амбасадорів декого зі старих та випробуваних робітничих провідників. Думка, як бачимо, розумна, особливо, коли думати про заступництво в таких країнах, де робітничі провідники — як от в Англії — займають найвищі урядові становища. Та вже немає ніякого сумніву, що представники зорганізованого робітництва займуть скоро вищі становища в красній адміністрації, чи навіть у кабінеті Трумана.

Однак найважливішою справою, яку президент Труман і новий конгресс будуть мусіти вирішити, це зміна робітничого закону, відомого під назвою "Тейт-Гартлі Ект". Цей "протиробітничий закон", як його характеризував Труман в часі виборчої кампанії, буде на першому місці в програмі нового конгресу, що збереться у січні на нараді. Цей конгрес матиме вже в обидвох палатах демократичну більшість, з чого виходило б, що вже тепер буде можна перевести дуже легко всілякі зміни в законі Тейт-Гартлі, або його цілком звести та повернути до робітничого закону Вагнера з 1935 року. Проте справа не є така проста, як виглядає, бо багато демократів поперало цей закон. Правда, чимало з тих конгресменів та сенаторів перепало при теперішніх виборах і вони не вийдуть до нового конгресу, однак ще є і тепер поважна опозиція серед демократів, коли мова про цілковите знесення цього закону. Тільки коли б президент Труман дуже настоював на знесення закону Тейт-Гартлі, то його голос заважив би, бо він тепер цілковитий "бос" у партії. Але вирінає питання, чи президент Труман дійсно собі цього бажає і чи знесення цього закону є дійсно потрібне, чи може вистачили б тільки деякі поправки.

Ми вже нераз забирали голос у справі цього закону, спрямованого по суті радше проти робітничих диктаторів і демагогів, що розпанювалися по юніях, ніж проти самого робітництва. На нашу думку практика повинна би вказати, чи і яку велику шкоду наносить цей закон зорганізованому робітництву. Не треба забувати, що закон був ухвалений тоді, коли публична опінія була проти самозванчих страйків, спричинюваних комуністичною агітацією та юнійними босами-диктаторами. З цєю публичною опінією треба й тепер рахуватися. Робітництво є нині велика сила. Воно має за собою президента країни, що з ним їде, а теж і конгрес, який в ніякому разі проти нього не піде. В таких обставинах можна дискутувати про робітничі справи холодно й розумно та розумні рішення, що беруть під увагу теж і добро загалу. В Америці зачали від довшого часу полагоджувати того року справи дорогою переговорів і взаємних уступок. Якщо й тепер так станеться то це буде ще одним доказом, що в демократії можна розвязувати спокійно й розумно теж і дуже важкі соціальні проблеми без диктаторських декретів та не лякаючись переворотів і арештів.

Уявлені суперечності та зайві труднощі

Позитивні і негативні — в людському розумінні — прояви є невід'ємною частиною кожного розвитку, отже і в громадському житті. Тому теж не є нічим надзвичайним ані дивним, якщо з цими проявами доводиться зустрічатися і в житті та праці нашої американсько-української спільноти. Важливе тільки, щоби не задовольнятися самим тільки твердженням "природного" факту, але докладати всіх зусиль для скріплення позитивних явищ та послаблення, якщо не усунення негативних. В обставинах нашої громади це мусить стати свідомістю і обов'язком та відповідальністю кожної одиниці, бо наші засоби громадської контролю публичної опінії та можливості її відповідального нормування є далеко не вистачальні і замали у відношенні до потреб. Вправді, наша громада розпоряджає кількома пресовими органами, має теж нічим і ніким необмежену можливість публичної виміни думок на громадських зборах, вічах та імпрезах, але все це є невиспичальне в поодиноких обставинах, в яких "агенство ОБС" — одна баба сказала, — часто нашіптване скритими і явними ворогами нашої громади і нашої справи, голосом ерихонської труби дриглює все не тільки промови до здорового глузду, але й в живі очі заперечує наявні факти. У висліді, громада час до часу попадає в тенети уявлених суперечностей та штучно створених зайвих труднощів які, звичайно, не мають більшого впливу на нормальний розвиток нашого життя, але які наносять йому хвилевої шкоди.

Це відноситься до всіх діянок нашої громади та головне у зв'язку з поодинокими конкретними подіями і фактами. Для прикладу: має відбутися будьяка імпреза. Створено Комітет, якщо такий ще не існував, пороблено відповідні заходи, проголошено і ведеться підготовка. Рівночасно з цим з поодиноких темних закумарків та чи то на ворожі підпелі, чи з власних пересудів або і злої волі пускається в обіг нові вістки "агенства ОБС", що як лавина снігу найбільшються, переходячи з легковірних уст до уст і заки розібіються об скєлю правдивих фактів, заподіють тут і там не одне спустошення. Того можна б легко оминати, якщо в нашій громаді було б більше відповідальних людей, що вважали б своїм обов'язком не тільки самим відвідати зєрня правди від похови брєхні і пересудів, але й допомагати в цьому цілому загалові.

Найбільш яскравим прикла-

дом під цим оглядом може послужити ця т. зв. проблема місцевого громадянства і нової імїграції.

Фактом є, що ця проблема ще не дозріла до того ступеня, щоби її можна розв'язати в цілій ширині і повноті. Це з різних причин. Першущого — масовий приплив нових імїгрантів до нашої громади має тільки початися. По-друге, це замала перспектива часу, щоби ці проблеми, які вже витворилися у зв'язку з дотеперішнім приїздом нових імїгрантів можна було вважати проблемами. В багатьох випадках це була б тільки прислівна боротьба з вітраками та стуканями у відкриті двері. По-третє про деякі справи було б необхідно заговорити, як кажуть, на повній голос, що без сумніву принесло б користь на далішу мету, але що могло б так або інакше вплинути негативно на полагоджування того роду термінових справ, як власне справа масового переселення. Вже з цих кількох причин і міркувань виходить ясно, що основне "поставлення" взаємовідношень та повної нормалізації зв'язаних з новою імїграцією проблем ще не прийшло на порядок "теоретичного заокруглення" та кінецьової розв'язки. Ці проблеми докищо, поступово, але з успіхом розв'язує само життя, створюючи тим самим найкращу базу і для майбутньої основної та кінецьової розв'язки. Прикладам на цю тему вже ність нієла. З кожної громади приходять щораз нові і щораз більше потішаючі повідомлення про найкращі результати з допливу "свіжої крові" в нашій громадській роботі. Вже тепер, напр. у звідомленнях з Листопадових Свят від Нью Йорку починаючи, аж гєн до найдаліших від центрів нашої життя громад, спостєрігаємо загальний підйом, загальне поліпшення, що теж не у великій мірі треба завдячувати власне допливові "свіжої крові".

Але рівночасно з цими наскрізь позитивними явищами не можна не звернути бодай доривочної та побіжної уваги на деякі негативні явища, що і створюють цю сітку безпоріжних непорозумінь і зайвих труднощів. Це може відноситися у відповідній мірі до місцевого громадянства і до нової імїграції. Деякі конкретні приклади на цю тему: з кінцем минулого місяця приїхав до Нью Йорку перший транспорт нових імїгрантів на підставі нового закону. Між новоприбулими було понад 200 українців. Ясно, що приїзд цього першого транспорту викликав відповідне заїтересування, як

з боку місцевих громадян, так і недавноприбулих нових імїгрантів. Ми завдали собі трудно, щоби з усіх боків зібрати якнайповнішу інформацію про те, що можна було зробити при прийнятті цих нових імїгрантів, що зроблено і чого не зроблено. Тепер, як зіставити ці інформації, як порівняти факти і можливості з пологосями, здогадами і твердженнями, тоді годі позбутися підозріння, що тут є вже не тільки легководушість, більша або менша безвідповідальність, хочби і не в злій вірі, але й таки зла воля.

Конкретно: право на відбір людей з корабля мали тільки ті організації і комітети, під фірмою яких нові імїгранти приїхали. Українці, що приїхали ще на підставі раніше полагоджених справ в рамках загальних інших комітетів, не міг відбирати ЗУАДКомітет. Проте, представники того Комітету, що теж ще не могли виступити під власною фірмою, мали виразне доручення, щоби у випадку та в можливостях дали кожному допомуго та зайнялися імїгрантом, якщо він тої допомоги потребував. Крім того — це був перший транспорт, багато речей ще треба було тільки практикувати, не було ще налагодженого відповідного апарату і не тільки в українському, але й в інших випадках, і т. й. Але скільки закидів "злої волі", аж до "саботажу" включно посилає на цей Комітет та його директора? Або: хто міг вдумати такий абсурд, мовляв, "Вашингтон у неважних" всі аплікації, що їх придбав ЗУАДКомітет від мєрїєнських фермерів для спровадження українських скитальників? Або ті всі позакутні вістки, що їх "агенство ОБС" пускає у зв'язку з роботою представництва ЗУАДКомітету в Європі та його керівників? Або ті рєчі, що їх вивисує до знайомих в Європі про місцеві обставини взагалі, а місцевий американсько-український загал окрема? Такого і подібного можна б назвати більше.

Набирається враження, що тут свідомо якась чорна рука з-під якоїсь червоної зірки докладає всіх зусиль, щоби затроювати атмосферу та створювати ці штучні тенети зайвих труднощів і перешкод. Найсумніше, що все це в головній мірі звернене проти Допомогового Комітету, перєд яким ще стоїть це історично важливе завдання допомути врятувати з Європи якнайбільшу кількість українських скитальників. І знову з Бїлим морем до Англії був одною з головних основ советського бюджету.

Самий Рябошапка уникнув заслання, залишивши своєчасно на приволях ціле своє господарство з кіньми й волами і зголосоиши під прибраним іменем портовим робітником до Батуму, а звідси перєдїстав з грузинськими й азербєйджанськими втікачами до Туреччини. При тім виявилось що маючи потрібні засоби для підпалачення советської прикордонної сторожі можна було організувати рятування кубанців від заслання в ширших розмірах.

Такі засоби хотів лишити Марко Козїєв, який в недавню набутім титулі громадянина молодой литовської держави мав ніби організувати довїз яєць і м'єсних консервів з неї

ХАОС В КИТАЮ

Гроші втратили всяке значення для мільйонів робітників у Шангаю. Тому, що за ніякі гроші не можна купити рижу, трапляються спорадичні випадки заворушень, якщо хтось має тільки підозріння, що дєсь рїж захований. Робітники не представляють своїм роботодавцям свої звичайні бажання дістати зачет на рахунок праці, але домагаються на місце грошей харчів. Хто може дістати газолїну, виїздити авто на сєла, щоб дістати від хлїборобів харчі з заміну за нафту, одяг і інші товари, але й це не є для сєлян заохотою.

Повище звідомлення наспіло з Шангаю в понедїлок. Того самого дня принесли часопісі боті допомути, а не створювати їй штучних перешкод. Факт, що це тільки одиниці, яких не можна б навіть посудити в злій волі, а тільки в неспівомості. Але й тих одиниць не повинно бути. Ми маємо прекрасні приклади праці і співпраці нової імїграції зі старшим громадянством під цим оглядом, ми спостєрігаємо теж зорганізований рух за тою співпрацею.

Серед цього тим більшим дивоглядом є виступ одиниць, які з будьяких особистих пересудів, невідєства і т. п. в їхній роботі плутають, свідомо чи не свідомо допомагають затроювати атмосферу та своєю "вічною мальконтенцією" до всього місцевого плутаються поплід ноги і зупиняють загальний розвиток та нормалізацію стосунків. Проти цих аномалїй, хай і відірваних та одиничних, мусить повести рішучу боротьбу сама маса наскрізь здорово наставленої та позитивно активної нової імїграції.

Ясно, що і старше громадянство тут не без гріху. Це насамперед у випадках узаїлєнювання поодиноких відємних проявів, перебільшування їх та видавання засуду без провїрки причин і обставин одного чи другого промаху.

В усіх випадках та в теперішніх обставинах і потребах ми мали б як для нових імїгрантів так і для старших члєнів нашої громади тільки одну головну рекомендацію: пізнайте себе! Відкиньте ваші повїки і ваші сєрця, пригляньтеся всему ширим сєрцем і без лукавства, не давайєся поривати настроєм хвилни і пересудам і тоді цілком певно один в одному пізнаєте брата. Тоді теж ваша поведінка, ваш труд і ваше життя злиються в один могутній акорд на користь, честь і славу нашої американської "країни вільних і дому відважних" та "далекої і близької нам" української Вітчизни.

вістку від американського пілота Артура С. Йонга з Кїєнду, який повернувся з Китаю, що там панує повний хаос, спричинений повною деморалізацією армії; провідників і низів. Панує загальна корупція. Значить, є податливий ґрунт для комуністичної агітації.

Це безголовя доповняють ще вісті про воєнніче наставлення голови націоналістичного китайського уряду, Чїянг-Кай-Шєка, який заповїдає, що буде ще 8 років вести війну проти комуністів. Він признає, що його реформа валюти не вдалася, а теж яє "закриває у падаку віри сєред" воїаків.

Оці різноманїтні звідомлення потверджують тільки давніші вісті про хаос в Китаю, який уже грозить справжньою руїною великої і колись могутньої держави. Безпосередньо перед американськими виборами китайський національний уряд рахував на перемогу рєспубліканців у Злєчених Дєржавах, надїючись від них визначної допомути в боротьбі проти комуністів, які тепер займають одну провінцію по одній. Ці надїї можна вїяснити хїба зневірою самих провідних китайців в успішність усякої американської допомути. Можливо, що вони приписують причину свого трагічного положення конференції в Ялті, коли то демократ, президент Рузвєлт, обїїжав маршалові Сталїнові якїсь права до Китаю, а з чого Сталін витягнув найдаліше їдучі послїдовностї. Та вибори випали інакше й тому мабуть генералїссїмо Чїянг-Кай-Шєк пробує успокоїти своєю заявою американський уряд, який має свої інформації про положення в Китаю.

На скільки можна судити з вістей від людей, що стоять близько рішальних кол у Вашингтоні, американський уряд прийшов до висновку, що національний уряд Китаю став безсилним тому, що китайський нарід майже втратив віру в можливість його перемоги, а з цим і в спроможність дальшої боротьби проти комуністів. Дїка інфляція, економічний хаос і безупинні мїлітарні невдачі дали прїтоку до перєконання, що уряд Чїянг-Кай-Шєка остався без держави. Втрачена вже не тільки Маньчжурія, але теж і північний Китай по недавнім упадку Мукдену.

(Докїчення на стор. 3-їй)

СКРІПІТЬ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС В ОБОРОНІ УКРАЇНИ: ВИШІЛІТЬ НЕГАЙНО ВАШУ ДОБРОВІЛЬНУ ДОПЛАТУ ДО ПЕРЕДПЛАТИ "СРОВОДИ"!

М. Бродович.

ЧУЖИНОЮ

Побачення з кавказцями мав Марко в хаті колишнього визначного політика, Сабрі-Паша, що мав свою віллу на азїйським березі Босфору. Батько його походив з Єгїпту, а він самий був свого часу в турецькій управі Сїрії. Поразка турецької політики в арабських країнах, поруч зі загрозю самого існування турецької держави з московського боку, доправили в Царгороді до переконання, що єдиним рятунок була участь Туреччини в світовій війні по боці осередніх держав з метою розбиття Росії. Паша був слухний відносно Московщини, але направили помилок, поповнених на визначного члена старого уряду арабських землях вже не далося, бо Великобританія була на з упадком уряду Султана, його

морі непереможна і майбутність дїя земель була надто заїаківана. В кожнім разі, втративши свої чужонаціональні володіння й зробившись державою національною, спромоглась Туреччина відбудувати свою збройну потугу раниш Москвитини, яка втратила понад чотири роки на війни проти національних рєзжєв, а передовсім проти У-країни.

Яку послугу зробили й Туреччині в цїм відношенні поневолені нації колишньої Росії, розумів, чєвидио, не самий лїше Сабрі Паша; бо хоч офіційна політична чинність його, як члєна старого уряду, кїнчилась тимчасово разом з упадком уряду Султана, його

особистий політичний досвід і національні погляди шанували й молоді-турки, користали часом з його порад і заплісуювали очі на його протимосковську акцію, в якій він зрештою не був цілком самим.

Сабрі Паша був одним з тих турецьких державних мужів, що підтримували широчинність Союзу Визволення України, відпоручникам яких він зробив великі прислуги, коли вони приїздили з Відня до Царгороду. В нїм же знайшла найкращого приятеля й українська дипломатична місія, якій він в її чинність допомогав, чїм міг.

Відносно того, що Московщина готує новий наїпад та що вона намагатиметься добути Дарданелі, не міг він мати найменшого сумніву. Тому й ставився до протимосковської акції української організації, якою кермував разом з іншими Марко з найбільшим зрозумінням і співчуттям. Він шанував його дуже й особисто, ма-

ючи неабиякий досвід в оцінці національні погляди шанували й молоді-турки, користали часом з його порад і заплісуювали очі на його протимосковську акцію, в якій він зрештою не був цілком самим.

В повній мірі визнавав старий турок і засаду, що приятелі наших приятелів є нашими приятелями, тому й прийняв він в найбільш приятний спосіб і представника кубанських українців, козацького старшину, Рябошапку.

Відомості, які привіз цей, були дуже невеселі, бо не заїялялося вже найменшого сумніву, що колхозний лад буде переведено в першу чергу на українських землях СССР, і то в найбільш підступний і жорстокий спосіб. "Добровільність" урядження колхозів поїягала в тім, що місцева й заїшла голота під проводом москєвських агентів "рїшала" зорганїзувати колхоз в тім чи іншїм сєлі і грабувала майно заможніших сєлян під охороною ГПУ, а потім їх засїлало на північ як "кулаків". Розпучливий опір сєлянства проти впро-

вадження колхозного ладу викликали часом нарочито большевицькі агенти, щоб збільшити число засланих на примусові роботи, бо вивіз дерева Білим морем до Англії був одною з головних основ советського бюджету.

Самий Рябошапка уникнув заслання, залишивши своєчасно на приволях ціле своє господарство з кіньми й волами і зголосоиши під прибраним іменем портовим робітником до Батуму, а звідси перєдїстав з грузинськими й азербєйджанськими втікачами до Туреччини. При тім виявилось що маючи потрібні засоби для підпалачення советської прикордонної сторожі можна було організувати рятування кубанців від заслання в ширших розмірах.

Такі засоби хотів лишити Марко Козїєв, який в недавню набутім титулі громадянина молодой литовської держави мав ніби організувати довїз яєць і м'єсних консервів з неї

до Туреччини. Тим часом цих засобів Маркові дєщо бракувало з причини видатків, яких він не міг передбачити в цілїм обсязі.

І він звернувся телеграфічно, як вже не раз в подібних обставинах до Васюка, до "банкіра українського визволення", як його величали його приятелі, між якими Марко був одним з найближчих, хоч і молодшим його на добрий десяток років. Вони заїпрїязнились в дорозі на заслання в добі найтемнішої реакції перед вибухом війни. Проте, вони не доїхали й до Ураду, але дістались з справжніми хоч і чужими паспортами досить комфортабельно за кордон. Марко заїлившись у Львові, а Васюк пристав до партії українських сєлян, що виїздили на працю до Злєчених Дєржав. Але фізична праця його не вдовольняла і помалююючи кількім місяцїв кораблі, він здавав своє єдине гімназїальне знання, яке могло бути йому

корисним, а саме, філіателістику. Розпочав торг марками і протягом кількох років зробився одним з небагатьох українських фїанансїстів, і чи не єдиним, що систематично фїанансував з власних засобів українську визвольну боротьбу в Європі. Він удїляв справді більше позички, зазначуючи, що засоби як і сили повинні не зменшуватися, а зростати. І Марко стежив пильно за тим, щоб його організації звертала Васюкову гроші, які той від часу ставив йому до розпорядження. Але й Васюк не брав за зле, коли повернути йому позичку з тих чи інших причин не було можливо.

(Дальше буде).

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ; А ТИМСАМНИМ СТАВЛЯТЕ СПІВМІСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЯОНОВИХ МАЄТКУ ЦЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ

ВЕЛИКИЙ УКРАЇНЕЦЬ

Дивна річ: Вістку про смерть старої, а до того вже від довгого часу важко хворої людини навіть її найближчі сприймають зі спокійною резигнацією. Що ж, мова йде, — цього треба було давно сподіватись й трагедії з цього приводу не то що не треба, але навіть гріх робити...

А проте, коли чотири роки тому, стало відомо, що у Львові помер митрополит Андрій Шептицький, помер у старості літ, у тяжкій довголітній недугі, — вістка ця видалася усім нам без винятку майже неправдоподібно. Мабуть, рідко в історії повториться таке дивне психологічне явище. Бо для нас, всіх українців, Покійний був не тільки великим релігійним діячем, великою духовою індивідуальністю. Ми всі бачили в ньому нашого Симеона Богоприємця, який житиме так довго, поки не побачить вільної України, поки не прийме на свої руки новонароджену дитину Української Держави, щоб тоді сказати з душевним спокоєм: "Нині відпущаєш, раба Твого, Владико".

Може й справді ця смерть була не правдоподібною. Бо якось дивно сплелася після того події: Смерть Митрополита — і скоро після того ліквідація греко-католицької Церкви в Галичині. До того вже згодом стало відомо про виклик Митрополита перед самою його смертю до НКВД й пішли чутки про його отруєння. Чи була смерть Митрополита природною, чи ні, але одне є певне: Його авторитет був надто великий навіть для окупантів, Його велика духовна постать була недосяжна навіть для більшовицьких заочників і вони не посміли доторкнутися її ще за її життя.

Згадуючи Митрополита Шептицького, згадуються слова Шевченка про пророка, якого

Бог послав людям з любови до них. Пророки з'являються раз на століття в житті націй. І такі люди, як Митрополит Шептицький, також з'являються раз на століття. Це не був тільки Князь Церкви, греко-католицької Церкви. Це був у першу чергу Великий Українець, який стояв у важкій хвилині нашого життя, у першу чергу на сторожі інтересів України, українського народу. Пригадаймо Його протести проти невизнання західними народами прав українського народу, Його виступ проти голодового більшовицького терору в Наддніпрянщині, чи врешті Його—Архипастиря католицької Церкви — протести проти польської акції навернення православних українців Волині на католицизм. Не згадуємо вже про Його велику матеріальну поміч православним українцям чи то за часів Польщі, чи теж пізніше під час нашого "великого ісходу" — масової еміграції в 1943-44 рр., коли православні єпископи й священники знаходили притулок у палаці цього католицького ієрарха. Бог і Україна — були його найбільшим життєвим законом. Бог, як найвищий ідеал на небі, й Україна — як найвищий ідеал на землі. Все інше було другорядне.

Сьогодні може більш як коли небудь відчуваємо брак Його великого авторитету, Його великої особи, біля якої об'єднувалися всі українські сили й затихали всі пристрасті внутрішньої боротьби. На наших очах здійснюється Його велике прагнення — об'єднання всіх українських сил у боротьбі за Українську Державу. Але Його прихильність у цьому процесі консолідації безперечно була б великим духовним центром, що скріпила б це більше цю велику для нас справу. (Промінь.)

ХАОС В КИТАЮ

(Докінчення зі стор. 2-го)

Цей розклад Китаю не прийшов несподівано. Китай кажучи по правді, не був ніколи за модерних часів державою в західній розумінні. Там існували поодинокі, мало чим злучені провінції і можновладці-генерали, які поведалься як деспоти з населенням і військом. Вони здебільша мали особисте добро на думці. Сьогодні цьому злипоків провінцій, цій великій, з сентиментальних голів складеній народній масі, грозить цілковитий розпад. Недомогання, які слідили були перед 5 роками, тепер зросли тисячкратно. Серед таких відносин американський уряд витратив сотки мільйонів доларів на мілітарну й харчеву допомогу Китаєві, а тепер опинився в такому положенні, що не має ясної політики зглядом Китаю.

Ще перед урядом Мукдену була думка у Вашингтоні, щоб погодитися з відносинами в Китаю і пробувати довести до

порозуміння між комуністами й націоналістами. Це здавалося можливим тому, що китайські комуністи відтепер зв'язалися з Москвою, прокидали себе лібералами, аж доки після завоювання Мукдену одверто не призналися, що йдуть з Комінформом.

З огляду на положення в Європі, Америка не є всміл присвятити більше уваги Китаєві. Ця країна мусіла б виждати наладнання справ в західній Європі, щоб могла діждатися належної уваги Америки. Деякі думає, що тепер уже запізно поспішити з допомогою для Китаю. Китай це майже необмежені простори земельні, а теж невичерпане джерело людського матеріалу й людського горя. Тому, що немає сили, яка могла б прийти з повною допомогою китайцям, виходить неможлима konieczність, що туди вдеруться комуністи.

З другого боку комуністи

Ільк. Д. Кузін.

Вже рік іду до Америки... і не можу доїхати

8)

7. Нові перешкоди.

Не було ради — треба було відсидіти повних три місяці. Сьогодні по виході з санаторії біжу в Великодну П'ятницю з добрим свідченням, підписаним трьома лікарями санаторії до м-ра Уолкера. Нарешті я узаний за здорового. Переходимо знову негайно через кількакратні щеплення, кров, рентгени, і лікарські докладні оглядини, бо минав довгий час від першої провірки, беремо всі пакунки до переходового табору і йдемо... Аж тут проголошують, що польська квота (ми польської громадянства) на 1947/48 вичерпана. Чекає до липня.

Що тижня дожджало 90 км., довідуватися, як новості, бо в процедурі так поставлено, що хто не ставиться на час поклику, тратить чергу. Нараз приказ спроваджуватися негайно до переходового табору. Спроваджують — нема місця; мешканцеві референт цього не вдіє — понад 2,000 нещасливців заповнило всі щілини. Ідемо до кімнати знайомих і знайомою лівкою по уральникам. По двох днях побуту на казармі роз'їздитися додому. Чи то якісь військові справи з дітьми, чи охота докучати, чи недовільство бюрократії — не розвідував.

Знову щотижня їджу по новості й чекаю на липень. Приходить той очікуваний місяць, а з ним і нові зарядження: Державні квоти неважкі, важна квота 200,000 ДП, чекає на розроблення планів і на ближчі інструкції.

Чекаємо на ті інструкції мі-

сяць, другий, а в половині третього телефонічно покликають їхати до переходового табору. Сьогодні до трьох годин дня 23. вересня ц. р. виїхав я з родиною, щоб не спізнити черги. Як один з найстарших емігр. ветеранів я майже певний, що виїду першим транспортом. Появляється листа вибравців на перший транспорт, але мене між ними нема.

По довгих розпитух довідуюся, що Католицька Місія, що взяла мене перед консулятом в опіку і виставила для мене перед кількома місяцями афідевіт, не предпоставила тепер згідно з новим законом потрібної посвідки праці.

8. Католицька місія (NCWC).

Ця організація допомогла багатьом людям і багатьом українцям у виїзді до ЗДА. Коли б не новий закон, був би може і я виїхав. Та мимо того щось там не все в порядку. У зв'язку з поголосками про новий закон приходив я два рази в часі цілковитої перерви до Кат. Місії питати, як стоїть справа, і оба рази дістав я ту саму відповідь: My Pan wszystko wypisał i jak bendzie co potrzeba, wypiszęmy, Starym sieniem, Pan jak najprędzej wyjechał. На мій запит тепер, чому не виставили мені потрібної посвідки праці, дістав відповідь від тої самої особи, що не мають для мене праці і я не потребу нічого робити, тільки чекати. Як довго, не відомо. Всі мої перекопування, що я як інженер будови доріг, мостів і залізниць та як столярський майстер, можу працювати мулярем, столярем, бе-

тонарем, камінярем, а то й різьбильником, не допомогли — чекати.

По кількох днях іде до тої Кат. Місії моя жінка; її не удаються ніяких інформацій, бо для мешканців переходового табору вони урядують дві години раз в тиждень в тім же таборі.

Годину перед урядкуванням збираються перед дверима люди — я ж не один з тої категорії. Один поліцейський не дає ради завести лад, доперва приходять кількох інших усталає людей у довгу чергу. Урядник Кат. Місії спізнється повну годину. По трьох годинах стояння дістаємо на аудієнцію. І на диво і на кпини з людської гідності він не має ніяких картотек і не може дати ніякої конкретної інформації.

9. Смуку.

Але по другім транспорті знову кількомісячна перерва. Не можна у невідоме чекати. Я не сам один. Удаюся до мюнхенського ЗУАДК, чи коротко до адв. Смука, як тут популярно називають, оминаючи довгих скорочень. На таблиці вичитую, що референтом загальної еміграції є д-р Глинська, а реф. еміграції до ЗДА є ред. Кривуцький. Це мене утішило, бо вони оба мої добрі знайомі й писали в "На Чужині", а з ред. Кривуцьким зустрічався також і на засіданнях Головного Відділу СУЖ (Спілки Українських Журналістів). Ці, думаю, певно допоможуть.

Але й тут зустрічає мене розчарування. Оба заявили, що не можуть докінчувати справи, зачаті Кат. Місією, і відіслали мене до організації, яка взяла мене у свою опіку. Та по кількох днях я таки уприсяв д-ра Глинку пошукати мені заповнення на працю, яких вони там вже мають сотки чи тисячі і якими вони й так ще кілька місяців нікому нічого не зможуть допомогти, бо еміграція здержана. І справді, знайшов вимірне заповнення — у одного українця будівельника у штаті Нью Йорку праця будівельно-го конструктора. Але моя радість тривала тільки три мінути, бо ред. Кривуцький заявив, що це місце зарезервоване вже для когось іншого. І вислід моїх розмов був майже такий самий, як перший, з тою різницею, що в крайній випадку, коли Кат. Місія відмовить допомогти, зможу ще звернутися до них. Сам адв. Смуку мав урговувати у керівнички Кат. Місії і вона мала обіцяти допомогти всім своїм клієнтам, не подаючи однак найважливішого — часу. Отже чекати.

10. Переходовий табір.

Цей живий приклад ліпше вияснює тяжке положення ДП, як загальної твердження. Але треба додати, що це не тільки зі мною так діється. Таких є багато. От хоч би мої бувші співмешканці переходового табору: родина бувшого міністра Української Народної Республіки з вільності, бо вже дав багато докладів в каледжі на українській темі, вияснюючи, які є змагання українського народу та чому так багато українців знайшлося на скитальщині.

словами Америку і її знахідника Колумба.

Бо й самий табір в оплаканім стані. Перед будинком смітани, яких в літні місяці виходять спільні для чоловіків і жінок, вікна у великій мірі ще забиті дошками й папером, а коридари на горішніх поверхах з одного боку зовсім без вікон, що спричинює сильні протяги. Моя родина мешкає саме напроти такого безвіконного коридару, що при дверях, без шафи, без стола й без крісла, чотири особи на двох вузьких ліжках америк. війська, бо на третім нашій кухні, а на четвертій нема місця.

Пересічний харч: рано чорна кава з чорним хлібом (очевидно без масла), на обід суп або капунчик з недупленою картоплею і з чимсь в роді сосу, а на вечір каша.

І чи в тих обставинах, мешкаючи місяцями, не можна нарікати і добуватися про скорий виїзд? Коли кличуть до переходового табору, треба злати працю, а щоб рік жити в таборі без зарібки ще й з родиною, треба солідно випродуватися з останків збереженого чи придбаного майна. Але багато таких, що вже не мають що продавати. А таборового харчу забагато, щоб померти, а за мало, щоб жити й бути здоровим, коли кілька разів в році муситесь ставати до лікарських комісій і здавати справді дорогу кров.

(Кінець).

НА "ВИДАВНИЧИЙ ФОНД ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ".

У зв'язку з проголошеною в українській пресі відозвою до всіх колишніх комбатантів Української Армії, а зокрема УСС-ів в Європі й Канаді й інших континентах та країнах, складати жертви на "Видавничий Фонд Червоної Калини", жертвували: Мих. Гайворонський, Дмитро Галичнин і д-р Лука Мишуґа по \$25. Разом \$75 переслано до Злученого Українського Американського Допомогового Комітету в Філадельфії за порученням переслати цю жертву по призначенню на скитальщину в Німеччині. Усі далішні жертви проситесь пересилати через З.У.А.Д.Комітет.

Коли б люди знали, що чистилище таке страшне, як це валізове таборове й безнадійне життя перед виїздом у щось краще, то діле життя молились би годинами, щоб Бог хоронив їх від такого страшного чистилища і його зарядців.

І коли шановні читачі й мої знайомі не дочують нічого про мій приїзд за море, то хай знають, що коли я ще не помер в перех. таборі як бл. п. Самойлович, то я й далісь ходжу цілими днями — вже другий рік — по борах переходового табору, консуляту, Кат. Місії.

КНИГА ДЛЯ ВСІХ

ЮВІЛЕЙНИЙ КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ У. Н. СОЮЗУ НА 1949 РІК.

Зданий минулого тижня до друку великий Ювілейний Календар-Альманах У. Н. Союзу на 1949 рік це справді книга для всіх, книга, без якої не можна обійтися. В Календарі, крім багатьох і різноманітних інформацій про Америку і Україну та про українців в Америці і в багатьох інших країнах світу, поміщені ще такі інформації: статті: д-р Лука Мишуґа: Америка і ми; М. Муромцев: Український Народний Союз на шляху свого розвитку; д-р Галичнин: Український Народний Союз в роках 1944—1948; Р. Слободян: Жива сила мертвих чисел; д-р С. Демидчук: Українська спільнота в ЗДА; А. Драган: Організоване життя американських українців; А. Ч.: Національно-стеві групи в Америці та їх агенції; д-р М. Чубатий: В'їзд Богдана Хмельницького до вільного Києва; д-р С. Баран: Українська політична думка сьогодні; Василь Мудрий: Українська еміграція в Європі; М. Гайворонський: Стрілялка пісня; д-р І. Німчук: На службі нації (про українські мистецькі групи на еміграції); А. Д.: Наш "Старий Край" — Україна; д-р Зенон Кузеля: Українська колонія в Східній Азії; д-р М. Каша: Проблеми і можливості атомної доби; Т. Шумейко: "Третій Розділ" має голос (про молоду американсько-українську генерацію); В. Душник:

Зі советами при штабі ген. МекАртура (спомини з недавньої війни); д-р Р. Осінчук: Що буде з людством за 100 років; та інші. В Календарі поміщені теж кращі художні твори, вірші, оповідання, спомины. На першій заголовній сторінці є репродукція образу "В'їзд Б. Хмельницького до Києва", 300 річниця якого обходимо в 1949 році. На другій заголовній картці є портрет президента Трумана. В інформаційній частині Календаря є м. і. докладний список українських громад в ЗДА, з поданням точних адрес всіх важливіших громадських інституцій. В цілості книга має 224 сторінок друку на першоякісному папері. Все це тільки за одного долара. Друк і книжкова оправа Календаря потривають ще деякий час.

Добір і підготовка матеріалу, як теж кошта друку далеко перевищують встановлену ціну книги і тому її друкують в обмеженому тиражі. Тільки той, хто замовить Календар наперед, може мати певність, що він його теж своєчасно одержить. Тільки негайною висвітлою замовлення та належної передплати можна забезпечити собі цю вартісну книгу, без якої не можна обійтися. Зробіть це ще сьогодні, виповнюючи подане внизу замовлення та пересилаючи його на вказану адресу.

ЗАМОВЛЕННЯ НА КАЛЕНДАР У. Н. СОЮЗУ НА 1949 РІК
До Адміністрації "Свободи"
Р. О. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Я, _____, замовляю
(ім'я і прізвище)
оцим Календар У. Н. Союзу на 1949 рік в кількості _____
примірників і на ту цінь пересилаю чек (моні ордер) на суму \$ _____ як належитість по \$1.00 за примірник.

Підпис (писати по-англійськи).

Адреса: _____

Українці в „Вест Кентоки Симфоні Оркестра“

В західній частині штету Кентоки починає набирати популярності "West Kentucky Symphony Orchestra", під проводом проф. Прайса Дойлі, голови музичного департаменту Морей Штейт Каледж, в Морей, Кентоки. Таке стверджують різні газети, а між ними і такий поважний та почитний як Кур'єр Джорнал, що виходить в Льюїсвілі. "До Падукат Сондей Демократ" з 31 жовтня б. р. помістив фотографії цієї оркестри при чому згадує про її "найбільшу atrakцію", себто про композитора Романа Придаткевича, професора Морей Каледжу, що є першим скрипаком в оркестрі. Проф. При-

даткевичеві, пише часопис, треба завдячувати "це "додаток" до оркестри, себто 20-літнього Ярему Купчинського, що прибув з родичами зі скитальщини і вчиться у загалому каледжі та, як видно з опису в газеті, тишиться серед студентства і професорів великою популярністю. Про нього кажеється, що "вчиться грати на чельо з філософічним наставленням". В тій самій оркестрі грає на віолі п-нна Ганя Придаткевич, теж дуже спосібна молода музикантка, дочка проф. Романа і п-ни Ліди Придаткевичів.

Це мабуть перші українці в штеті Кентоки. У всякому випадку перші, про яких заговорила преса як про українців. Це треба завдячувати в першій мірі проф. Придаткевичеві. Як завважуємо, за кожним разом, коли газети пишуть про проф. Придаткевича, додають, що він українець зі Західної України. Молодий Ярема Купчинський теж заслужився, бо вже дав багато докладів в каледжі на українській темі, вияснюючи, які є змагання українського народу та чому так багато українців знайшлося на скитальщині.

самі не в силі зорганізувати такої великої території, якою є Китай. Крім того національні почування китайців мусять швидко зударитися з московськими зазіханнями і може втворитися в Китаю ситуація, подібна до ситуації в Югославії, де комуністична верхівка держить з національними змаганнями сербів до самостійності.

З таких можливостей кристалізується серед американських кол перекопання, що Китай готов розлетітися на кілька окремих держав-провінцій, з якими прийдесть мати до діла.

Мабуть таке перекопання є причиною, чому в Вашингтоні не складено навіть в теорії одного проекту Ленд-Лізу для Китаю, про який пишеться вже довгий час. Сказано тільки загально, що економічна допомога буде йти далі.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЬ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Annual DANCE
— tendered by the —
Ukrainian National Home
to be held on
SATURDAY EVENING, NOVEMBER 13, 1948
at UKRAINIAN NATIONAL HALL
216-218 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Music by: KOSTYK BAND
Subscription 90 cents

УВАГА! ДОНГСТАВН, ОГАМО Я ОКОЛИЦІ! УВАГА!
СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛ. ГРОМАДИ,
при участі всіх церковних і національних установ
при громаді, влаштовується
ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО
30-ЛІТНІ РОКОВИНИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ
В НЕДІЛЮ, 14. ЛИСТОПАДА (NOVEMBER 14, 1948)
В САЛІ ЦЕРКОВНИЙ, РОССЕЛЛ І БЕЛВІСТА ЕВНЮ.
Вступ вільний.
Шановне Громадянство: Повідомиється Вас, що традиційне Свято в честь Героїв України відбувається в такому порядку: СПІЛНА ПАНАХИДА відправиться в церкві точно в год. 6-тих вечір, на якій співатиме Хор "Бандурист" під управою учителя п. П. Веселовського. КОНЦЕРТ розпочнеться безпосередньо після Панахиди в нашій салі. Беруть участь: Хор "Бандурист", мужеський нахиди в нашій салі. Будуть відповіди декламації, солоспів, дуети й скрипковий соля. Головний реферат вилосотіть редактор "Народного Слова" д-р Роман Кришталівський. Просимо міщанів і позаміщанів українців до численної участі у цій Святі. Нашою привабливою покажемо, що виіємо шанувати своїх найкращих Синів-Героїв, що в обороні правди йшли сім'ю в біг, проливаючи кров і вмираючи за святі ідеали.
Комітет Святи.

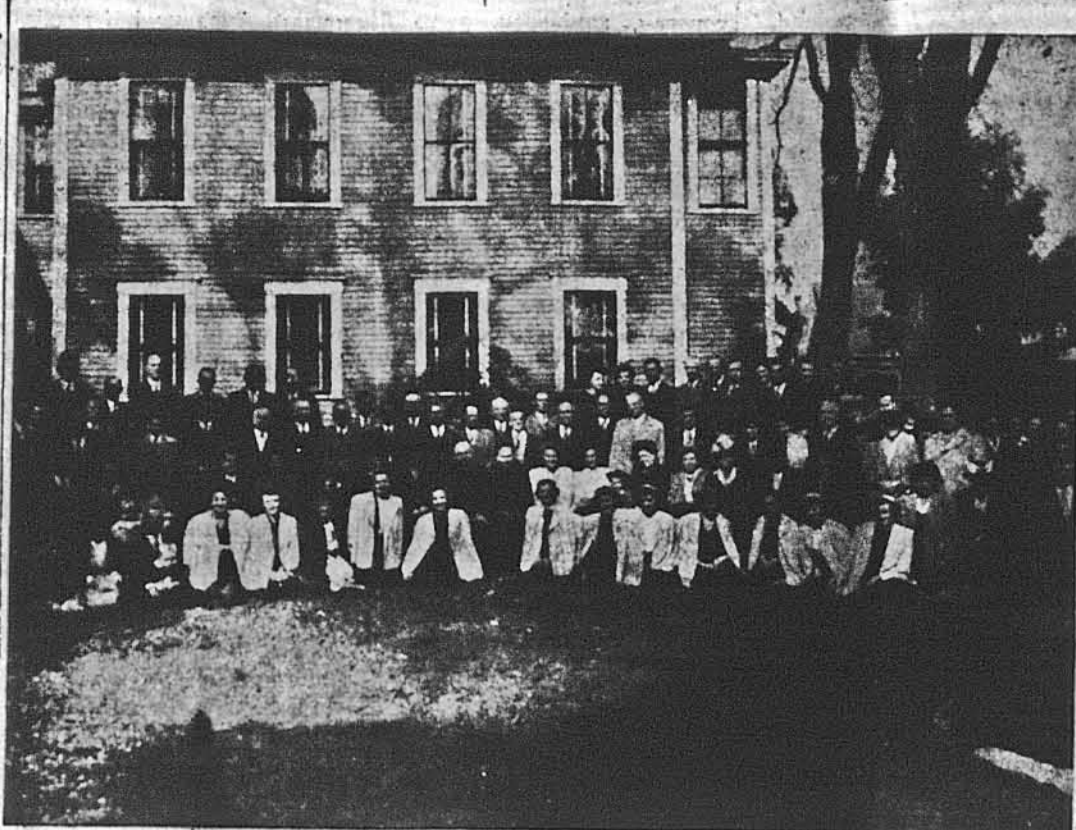
БОРІТЬБА УПА НЕВГАВАЄ.
(Продовження зі стор. 1-шої).

з Лемківщини і Холмщини. Вони взяли найтяжчу працю у вугільних шахтах, щоб собі не зразити задрісних господарів. Але на початку жовтня прийшла й на них черга. Від місцевості до місцевості їздила військова полевая поліція і забирала на великі, бляхою «криті» авта всіх людей, які походять з Польщі, України і Білої Русі. Їх звозили сюди до концтабору в Кошицях. Тримали майже місяць на хлібі і водянній юшці, в неможливих санітарних обставинах. За цей час два рази їх відвідав сам генеральний консул СРСР в Братиславі, Тюленев, і вибирав відповідних слабохарактерних чоловіків і жінок. Їм дано добрі харчі, гарну одіж і вислано до Братислави. Кажуть, що по коротким вишколі вони появляються в українських осередках Австрії, Німеччини і Англії як провокатори і шпioni. Решта ок. 400 чоловіків, жінок і дітей мають бути вислані на схід, де — як висловився полпред Тюленев — «підлянуть совєтські закони у всій їхній строгості».

Я тут довідався, що й до сотні тисяч Шигельського та його вояків часто навідувався совєтський генеральний консул та були й пани з посольства СРСР з Праги. Що вони хотіли, ніхто не знає. Шигельський і його друзі приходили з допитів скривавлені і побиті. В келіях їх тримали прикованих до муру. З великими бородами, виголоджених, в подертих одностроях однієї ночі совєтські авта відвезли їх нібито на дальні допити до Ужгороду. Тюремна канцелярія кріпости в Кошицях тримає їх далі в евіденції, але їх доля невідома.

«ВІСНИМ ДУХАМ УКРАЇНИ».

Такий є наголовок нової книжечки віршів о. С. Мушійчука, виданих накладом автора, а друкованих в Канаді, в друкарні часопису «Новий

СОРОКЛІТТЯ ПОСВЯЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

МАНЧЕСТЕР, НЮ ГЕМПШИР.—Недавно згадувала «Свобода» про посвячення української греко-католицької церкви в Манчестер, тому 40 років. Дня 17. жовтня ц. р. манчестерські українці обходили в церкві Покрови Пречистої Діви Марії цю пам'ятну подію торжественною Службою Божою, яку відправив о. В. Козоріс в сослужінні о. Казимира, чину Бенедиктинів. По богослужінні зібрався нарадяться до галі враз з Отцями і піонерами громади. В часі обідньої молитви о. Козоріс про українських скитальців та терпіння українського народу за залізною завісою. Англіійською мовою говорив о. Казимир про чудову красу нашого церковного обряду, закликаючи наш народ до витривалості, а Господь допоможе боротьбі України за волю. Недавно прибулий скиталець, п. Володимир Семчишин, говорив про велику роллю, яку відіграла Українська Церква в Західній Україні. Гром. М. Шуфлат подякував піонерам і будівничим церкви від імені молоді. Гром. Юрій Датків пригадав присутнім давні часи і це посвячення з-перед сорок років, про яке згадала «Свобода», при чому заохочував присутніх пам'ятати про пресовий фонд нашої найстаршої газети, органу нашого У. Н. Союзу. Вікні п-ни Беднарчик від Марійської Дружини та п. М. Беднарчик від церковного комітету подякували всім тим, що з ними працювали. Бенкет прикрасив хор під диригентурою п. Г. Лисюка, який відспівав византійські та стрілецькі пісні. (Знімка-представляє громаду, що відсвяткувала це сорокліття).

Шлях". Книжечка має 64 сторінки і 33 вірші, присвячені пам'яті геніїв та героїв України, що надаються на деклямації на різних національних святах та імпрезах. Книжечку можна замовляти в автора: Rev. S. Musychuk, 375 Clark Street, Sharon, Pa.

ІМПРЕЗИ З НАГОДИ ДНЯ ПРИМИР'Я.

Для належного відсвяткування 30 річниці встановлення Дня Примир'я, яким покінчено першу світову війну,

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Г. Р. — Як стил «вгинається від смажених потрав» і як дається багаті презенти, то випадало б, щоб і Ювілянти і гості пам'ятали теж і про шедришу жертву. Чи Вам самим не видається дивним, що на кілька доларів збірки треба одному взяти, другому попірати, а ж трьом збирати, коли всі вони сидять довкола одного стола. Не дивуйтеся, коли ми в таких випадках пропускаємо деякі імена, коли їх забагато і не видно їх навіть між жертводавцями.

МАШИНКИ

Перероблені до ПИСАННЯ

англійські, ціна \$28.00. Маємо також нові і перероблені українські машинки. Рахункові машини. Офісові прилади.

ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY.

119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)

New York, N. Y.

Phone: CHelsea 3-8086

ШИФКАРТИ
ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ.

ГРОШІ посилаємо до всіх країв і виплачуємо на останній пошті.

АФІДЕВИТИ, петиції та інші потрібні документи на спровадження кривих і знайомих до Америки зі скитальцями та інших країв.

ПРОДАЄМО дома та всякого роду бізнеси. У всіх справах звертайтеся до звісного

НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО.

S. KOWBASNIUK

277 EAST 10th ST., Near Ave. A NEW YORK 3, N. Y.

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

повідомляє, що його

нушнірська робітня

є тепер під числом

434 East 6th St.

BETWEEN AVE. A & 1st.

NEW YORK CITY

Telephone: Spring 7-3566

Приймає замовлення на НОВІ РОБОТИ і ПЕРЕРІБКУ

та дає 20% опусту на всі роботи, а також ДАРОМ

сторидж на літо.

Самий сторидж на літо 2% від сотні.

Робітня отворена від 9. рано до 9. ввечір, кожного дня.

В неділю на замовлення.

ТАРЗАН, ч. 1970. Тарзан має свій плян.

Саме тоді, як розбишаки шукали за Тарзаном під причалом, він пірнув глибше...

...і могутніми потягненнями своїх рамен потиху підплив до лодки.

Він викарабкався на верх з того боку, який був відвернений від берега...

...а потім зісунувся на поклад. Він був рішучий недопустити дальший торгівлі наркотиками в іншій стороні.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. листопада, годині 1:30 пополудні. Визнаємо всіх членів прийняти на збори, бо буде велика несподіванка. За уряд: П. Захорчешний, пресд.; Ф. Трос, кас.; В. Новак, секр.

ШКАГО, ІЛІ. — Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. листопада, в 12. год. в полудне, в Домі Віл. У. Н. Союзу, 843 Н. Вестерн Еве. Просимо членів прийняти на збори, бо буде велика несподіванка. За уряд: П. Захорчешний, пресд.; Ф. Трос, кас.; В. Новак, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Я. — Сестр. Рода. Прес. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. листопада, в галі церковній, в годині 2. точно. Просимо членів прийняти на збори, бо буде велика несподіванка. За уряд: Садокі Герула, пресд.; Анастасія Гринька, кас.; Марія Ходак, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 30. жовтня 1948 р. померла в 56. році жінка

ПЕЛЯГІЯ ЦАПАР,

членка Бр. св. Юрія, від. 135 У. Н. Союзу, в Спок Рок, Па.

До відділу вступила в 1919 році. Походила зі села Гільська, пов. Лисько, Галичина. Походила в смутку мужа Пала, сина по першому мужу Василю Шевчуку, який в Армії вже 16 років і є першим лютенантом, дочку Ольгу, а десь дві заможні дочки Марію і Катерину по першій жінці мужа, та 3 сини і дві дочки, а це: Едіс, Ніл, Дмитро, Євген, а це: Едіс, Ніл, Дмитро, Євген, а це: Едіс, Ніл, Дмитро, Євген.

ГРОШІ НА УКРАЇНУ ТА ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ СВІТА

ШИФКАРТИ - ПОДОРОЖНІ ДОКУМЕНТИ

Продажа різних бізнесів, домів, фарм. та різного роду ассуранції.

WESSON & BARTKIW

Steamship Agency

AIR PLANE TICKETS TO ALL PARTS OF THE WORLD

PETRO BARTKIV

REAL ESTATE & INSURANCE BROKER, NOTARY PUBLIC

309 East 14th Street, Tel: ALgonquin 4-8254. New York 3, N. Y.

НАЙНОВІШІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ

Columbia

Вони Вас завалять, розвеселять і присвянуть давні веселі часи в старім краю. — Рекорди Гуменика повинні бути в кожній українській хаті. Самі їх слухайте і хай Ваші діти приносять до української псн. — Діти, купіть родинним поїмкам рекорди, мама, або тато будуть веселі. — Замовляйте їх за числами:

27401 Стрийська Коломийка. — Гуменика.

27400 Укр. Два Кромі. — Ой піду я шквер віхер.

27399 Коломийка Повітова, (про всі поїтки).

27397 Кавалер під дуком. — Вояки, Син.

27386 Весільний баранок. — Чорнобрюха.

27384 Козак за Дунаєм. — Роза, танець.

27383 Весільний виват, часті І. І. Н.

27360 Запалився кобасою. — Ти мій королю.

27320 Кавалок грунту. — Пісня наймита (комічна).

27318 Канадійська Коломийка. (Дві частини).

27351 Радельська Коломийка. — Пінтається мати сини.

27305 Фармерська Коломийка. — Борода.

27304 Шлюб сироти. — Біда наймичка.

27297 Надвірна Коломийка. — Камінецька.

27291 Валь в горах Карпатах. — Перепелиця.

27264 Марш Галицької Армії. — Зеленьська.

27257 Аркан. — Гуцульська Коломийка. Співає Т. Сивстун.

27250 Пісня сироти, часті І. І. Н.

27247 Весільні жарти. — Козак з Підволочиська.

27242 Золочівська Коломийка. — Чом дуо не зеленій?

27228 Багачська весілка, часті І. І. Н.

27219 Чотирнадцятий роком смутний настав (пісня).

27218 Танець полька, з Галичини. Томас.

23197 Козак Завидя. — Метелиця.

27071 Чабан Гуцулка. — Гуменика.

27050 Ой вишеньки черешеньки. — Від куточка.

Рекорди до танців Авраменка 27251-2-3-4-5-6.

ВСІ ПОВИЩІ РЕКОРДИ НАЙНОВІШОГО ВИПУСКУ.

Надаються на всі комбінати, що самі міняють.

Одна рекорда 75 цт. (Всі 26 рекордів за \$20.00 й голки в додатку).

13 ВЕСЕЛИХ РЕКОРДІВ Є. ЖУКОВСЬКОГО \$9.00:

1. Забави в столі. 2. Ой не спиться, не лежиться. 3. Ізда на европії. 4. Як я добрався до Америки. 5. Кажуть люди. 6. На каміно мармури. 7. Було тай нема. 8. Люлька-файка. 9. Зводили-Толока. 10. Презент з Європи. 11. Пристріт-Лобода. 12. Фальшиві слози. 13. В день по весілку.

Хто бере більше як 10 рекордів, тому самі оплачуємо пересилку. Хто бере менше, присилає 10 центів на кожну рекорду.

За рекордами та танцями, пишуть по каталогу. Буваєте в Нью Йорку вступіть до Сурми, або зараз пишуть, щоб Ви мали рекорди на Святи.

SURMA

11 E. 7th STREET (bet. 2 & 3 Ave's) NEW YORK 3, N. Y.

СТЕРИЛЕТОН, Н. Я. — Збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 211, відбудуться в суботу, 13. листопада, в год. 7:30 ввечір, в галі де зазначено. Просимо всіх членів прийняти на означений час, бо є важкі справи до поглядження. — За уряд: І. Райнгард, пресд.; Р. Федірка, кас.; В. Белей, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Родили ПОКОСЬКИХ Марії, Анни, Івана і Зофії, що перебувають в Америці, пошукує Анна Гонта, донька Івана і Зофії з Хватова, пов. Золочів, котра перебуває на скитальцях в Німеччині. Хто знає про них, або вони самі, хай зголосяться на адресу: Maria Kucoszka, 190 E. 3rd St., New York, N. Y.

ОЛЕКСАНДРА і ВОЛОДИМИРА ДЕЦЬО зі Львова шукає тітка Олександра Кукрицька. Вістки прошу слати на адресу:

487 WEST 17th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

МЕЛЬНИКОВЧ МИКОЛА (Шкільського Івана) пошукує вуйка ЧАБАЛКА ІЛЬКА, котрий виїхав до Америки перед світовою війною, і односельчани Мельничин Микась, виїхав 1922 р. з села Кривна, повіт Турка над Стр. Голоситись на адресу: MELNYKOWYTCH MYKOLA, Rayner Construction Ltd., Thessalon, Ont., Canada.

ІРИНА АРТИМ

ПРОЩАННЯ

ЗБІРКА Оповідань

в кольоровій окладці

Сторін 100. Ціна 35 ц.

Замовлення слати до:

"СВОБОДА"

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

АДВОКАТ ФРАНКО ПЕТРО, котрий покінчив вищу школу в Ужгороді і приїхав до Америки 1943 р. і почав ходити до Меріонд. Університету, який покінчив, відкрив свою АДВОКАТСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ 2100 E. Monument St., Baltimore, Md. Telephone PEabody 1112

УКРАЇНСЬКИЙ ЮВІЛЕР

має на продаж всього роду годинники: Elgin, Hamilton, Longin, стодове срібло Rager 1847, як також перстені заручинні і шлюбні, укр. тризуб для жінок і чоловіків. Вся робота гарантована. Також послано замовлення: через пошту. Українці! пам'ятайте на клич «Свій до свого» і по всі вище згадані речі прошу удаватися до Івана Сарчинського. Моя адреса: ІВАН САРЧИНСЬКИЙ, 2928 Poplar St., Philadelphia 30, Pa. Tel. S. T. 2-7802

Мирош

Робітня

АРТИСТИЧНО-МАЛЯРСКА

Декоратор

ЦЕРКОВ І ТЕАТРІВ.

Малює церкви, образи і сценерії театральні.

Будує

ІКОНОСТАСИ І ВІВТАРИ

Myrosh

3737 — 87th STREET

JACKSON HEIGHTS, L. I., N. Y.

Telephone: LIncoln 8-8904

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

801 SPRINGFIELD AVENUE

NEWARK, N. J.

and IRVINGTON, N. J.

Eveing 4-6555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE

ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБІГАТО

Завжди шаліть дещо з вашого забезпечення.

Ми улаштуємо для вас ПОХОРОН за \$150.00

У випадку смутку в родині клієнта:

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український погребовий зарядчик в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4444

— or —

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

65 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone BIGelow 3-6762

325 WEST JERSEY STREET

ELIZABETH, N. J.

Phone: EL 2-3511

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

завжди потрібен по \$150

щоб так швидко як

ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNCO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в БРОНКС, БРОКЛІН, НЬЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:

707 PROSPECT AVENUE

(Cor. E. 155 St.)

Brookl., N. Y.

Tel.: MEtrose 4-6577